

Základní škola a mateřská škola T. G. Masaryka Brodek u Konice, příspěvková organizace
Brodek u Konice 265, 798 46 Brodek u Konice, tel.: 582 391 193, brodek@volny.cz

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

na období 2022 – 2027

Motto:

„Nejvýznamnějším uměním učitele je probouzet v žácích radost, tvořit a poznávat.“

Albert Einstein

1. Charakteristika školy

Základní údaje k 1. 9. 2022

Název školy:	Základní škola a mateřská škola T. G. Masaryka Brodek u Konice, příspěvková organizace
Adresa školy	Brodek u Konice 265, 79846
Telefon	582 391 193, 739 330 730
Email	brodek@volny.cz
Zřizovatel	Obec Brodek u Konice
IČO	70872279
REDIZO	600120449
Číslo účtu	168720474/0300
Datová schránka	hk4miap

ředitelka školy Mgr. Kateřina Dostálová:
582 391 193, 739 330 730, brodek@volny.cz

Počet tříd: 9

Počet oddělení družiny: 2

Počet žáků: 131

Počet pedagogických zaměstnanců školy: 19

Počet nepedagogických zaměstnanců školy: 7

Počet strážníků jídelny: 130

Základní škola Brodek u Konice, okres Prostějov se nachází v obci s cca 800 obyvateli. Školu navštěvují žáci z obcí Brodek u Konice, Lhota u Konice, Skřípov, Horní Štěpánov,

Lipová, Hrochov, Suchdol, Jednov, Labutice a Stínava. Základní škola má devět ročníků a člení se na první a druhý stupeň. První stupeň je tvořen prvním až pátým ročníkem a druhý stupeň šestým až devátým ročníkem. Počet žáků se pohybuje v rozmezí 130-160. Součástí školy je školní družina a školní jídelna.

Všichni pedagogové jsou odborně kvalifikováni. Na škole pracuje výchovná poradkyně, metodik prevence rizikového chování, koordinátor ekologické výchovy, koordinátor dopravní výchovy, koordinátor zdravotní výchovy, koordinátor ICT, asistentky pedagoga, speciální pedagožka, Školní poradenské zařízení.

2. Specifika školy

Základní škola Brodek u Konice je spádovou školou, která má podporu zřizovatele obce Brodek u Konice. Žáci 1. – 3. třídy se vzdělávají v samostatné budově (malá budova), kde je i sídlo školní družiny. Žáci 4. -9. třídy se vzdělávají v hlavní budově školy. Žáci jsou hodnoceni známkami.

Škola se snaží projektovými dny a tematickými dny otevřít rodičům a veřejnosti. Jedná se o Vánoční nebo Velikonoční jarmark, Den dopravní výchovy, Sportovní den, Den Země aj., pokud toto neomezí epidemiologická opatření.

Škola disponuje devíti kmenovými třídami a sedmi odbornými učebnami (počítačová, jazyková, chemická a fyzikální, výtvarná, hudební, cvičná kuchyně a dílny). Škola má vlastní tělocvičnu, školní hřiště, školní zahradu.

Škola má od 1. 9. 2022 novou verzi školního vzdělávacího programu - „nová informatika“, digitální gramotnost napříč vyučovacími předměty a nový školní řád.

Probíhající projekty:

- Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol – dodavatel firma BOVYS – jednou za 2 týdny ovoce, zelenina a mléčný výrobek.
- Obědy pro děti zdarma – organizace Women for women.
- Šablony III Projekt „digitální pomůcky“, „prevence digitální propasti“.

3. Školní poradenské pracoviště (ŠPP):

Členové:

VÝCHOVNÝ PORADCE - Mgr. Marcela Francová

ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE - Mgr. Tereza Malínková

SPECIÁLNÍ PEDAGOG - Mgr. Anežka Dohnalová

Kontakty a konzultační hodiny na webových stránkách školy, v žákovských knížkách žáků, na nástěnce primární prevence v 1. patře budovy školy.

Cílem ŠPP je:

- pracovat se všemi subjekty školy a vytvořit tak širokou základnu primární prevence školní neúspěšnosti a sociálně nežádoucích jevů,
- poskytování základních služeb kariérového poradenství
- sledovat účinnost preventivních programů aplikovaných školou a vytvořit metodické zázemí pro jejich vytváření a realizaci,
- poskytování kvalitních poradenských služeb žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům
- posílení průběžné a dlouhodobé péče o děti s neprospěchem a vytváření předpokladů pro jeho snižování
- zajištění péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, metodická pomoc a příprava podmínek pro úspěšnou integraci dětí se specifickými vzdělávacími potřebami
- řešení problémů spojených se školní docházkou – neomluvená a vysoká omluvená absence
- připravit podmínky a rozšířit možnosti integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných,
- posílení průběžné a dlouhodobé péče o nadané žáky
- vybudovat příznivé sociální klima pro integraci kulturních odlišností a přijímání sociálních odlišností na škole,
- posílit průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s neprospěchem a vytvořit předpoklady pro jeho snižování,
- prohloubit včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů,
- zlepšení sociálního klimatu školy
- vytváření programů prevence rizikových forem chování
- poskytovat metodickou podporu učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických aspektů vzdělávání do školních vzdělávacích programů,
- prohloubit a zlepšit spolupráci a komunikaci mezi školou a rodiči (zákonnými zástupci)
- prohlubování spolupráce s ostatními poradenskými zařízeními
- integrovat poradenské služby poskytované školou se službami školských poradenských zařízení (zejm. pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra, střediska výchovné péče) a s úřady práce

Výchovná poradkyně plní ve škole především činnosti:

- Řeší problémy týkající se chování žáků, vztahů mezi nimi, vztahů mezi žáky a učiteli
- Pomáhá se začleněním žáků s poruchami učení do výuky
- Je k dispozici žákům, pokud potřebují pomoci s potížemi osobního rázu
- Pomáhá žákům s výběrem budoucího povolání nebo střední škol
- Konzultační činnost se zákonnými zástupci v otázkách volby povolání

Hlavní činnosti školního metodika prevence:

Je vymezeno ve vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

- koordinuje a dohlíží na plnění školní preventivní strategie, MPP pro daný školní rok,
- vypracovává minimální preventivní program pro daný školní rok, který vychází ze školní preventivní strategie (včetně všech příloh)
- koordinuje a participuje na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškození a dalších forem rizikového chování
- koordinuje a realizuje aktivity školy zaměřené na prevenci projevů rizikového chování,
- koordinuje spolupráci školy s orgány státní správy a samosprávy (PPP, SPC, OSPOD, Policie ČR), které mají v kompetenci problematiku prevence projevů rizikového chování
- metodicky vede pedagogické pracovníky školy v oblasti prevence rizikového chování (vyhledávání problémových projevů chování, výchovné komise, preventivní práce s třídními kolektivy apod.)
- koordinuje vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování
- úzce spolupracuje s oblastním metodikem prevence, vedením školy a výchovným poradcem při řešení aktuálních problémů
- spolupracuje s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností projevů forem rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd
- aktuálně reaguje na varovné signály spojené s možností projevů forem rizikového chování
- spolupracuje se zákonnými zástupci žáků

Hlavní činnosti speciální pedagožky:

- Vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciálně pedagogické péče.
- Diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb žáka, analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení.
- Vytyčení hlavních problémů žáka, stanovení individuálního plánu podpory v rámci školy.
- Provádění krátkodobé i dlouhodobé individuální práce se žákem i se skupinou žáků (reedukace, kompenzace).
- Spolupráce na vytvoření plánu pedagogické podpory nebo individuálního vzdělávacího plánu s pedagogickými pracovníky školy.
- Průběžné vyhodnocování účinnosti jednotlivých navržených opatření dle potřeby realizace úprav.
- Konzultace s pracovníky dalších poradenských zařízení.

- Speciálně pedagogické poradenské intervence a služby pro žáky, zákonné zástupce a pedagogické pracovníky školy (instruktáž k využívání speciálních pomůcek a didaktických materiálů).
- Koordinace a metodické vedení asistentů pedagoga ve škole.

Výchovná komise – je společné jednání ředitelky školy, výchovného poradce, školní metodičky prevence, třídní učitelky, zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí, psycholog PPP, eventuálně další odborníci či Policie ČR a zástupce nezletilého žáka či žákyně. O tom, jaké orgány jsou k jednání přizváni, rozhoduje závažnost řešeného problému. Výchovná komise pozve doporučeným dopisem rodiče k jednání, projedná přestupek, navrhne řešení, provede zápis a podpisy účastníků.

Řešení přestupků:

Porušování školního řádu týkající se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy je klasifikováno jako hrubý přestupek a jsou vyvozeny patřičné sankce. Je sledováno i další rizikové chování – záškoláctví, šikana, vandalismus, brutalita, rasismus atd. Při jejich zjištění bude nejprve přistoupeno k následujícím opatřením:

1. Individuální pohovor se žákem
2. Jednání s rodiči na úrovni výchovné komise
3. Doporučení kontaktu s odborníky, případně krizové intervence
4. V případě nezájmu rodičů uvědomění OSPOD
5. V případě dealerství oznámení Policii ČR

Dalším opatřením bude kázeňský postih v rozsahu vymezeném školním řádem.

4. Analýza současného stavu ZŠ

4. 1 Silné stránky školy

- Kvalitní pedagogický sbor, spolupracující, s dobrou atmosférou.
- Vysoká kvalifikovanost pedagogického sboru.
- Pravidelné vzdělávání pedagogů.
- Vybavenost školy moderními prostředky výuky – interaktivní tabule a učebnice, ICT technika a odborné učebny.
- Podpora žáků se SVP.
- Zapojení asistentů pedagoga ve výuce.
- Spolupráce se zřizovatelem na dobré úrovni.
- Snadná dostupnost školy pro dojíždějící žáky s okolních vesnic.
- Nabídka kroužků, doučování, školní družiny.
- Výuka náboženství, ZUŠ, plavání, lyžařský kurz.

4.2 Slabé stránky školy

- Nedostatek finančních prostředků.
- Snižování počtu žáků.
- Nedostatečně efektivní spolupráce s rodiči některých žáků.

5. Koncepce rozvoje školy

- Klademe důraz na příznivé klima školy.
- Ve škole funguje pozitivní motivace s širokou nabídkou různých aktivit ve výuce i o přestávkách.
- Respektujeme a přijímáme všechny děti.
- Vedeme žáky k odpovědnosti za svoje chování.
- Využívat motivační hodnocení a pracovat na sebehodnocení žáků.
- Podpora nadaných žáků.
- Ke každému žákovi se snažíme přistupovat individuálně.
- Zaměřit se na rozvoj čtenářské, matematické, sociální a digitální gramotnosti, a to ve všech oblastech vzdělávání.
- Vyhodnocovat účinnost společného vzdělávání se zaměřením na kontrolu naplňování podpůrných opatření.
- Učitelé přemýšlí o své práci a nabízí žákům co možná nejefektivnější metody a formy práce.
- Odborné řešení prevence rizikového chování.
- Snaha o časté zapojení vzdělávání nejen ve školních lavicích, ale pomocí projektových dnů, výletů, exkurzí, sportovních aktivit aj.
- Spolupráce s rodiči – zapojení do aktivit školy, pořádání přednášek nebo besed pro rodiče.
- Spolupráce s obcí – aktivní zapojení žáků do činnosti obce (např. kulturní vystoupení, Vánoční jarmark, Den Země – úklid v obci)
- Další vzdělávání pedagogů.
(Plánované vzdělávání ve školním roce 2022/2023, plán DVPP: Jarmila Hubená – Pdf UP Olomouc – učitelství Český jazyk, speciální pedagogika. Mgr. Tereza Malínková – projekt Provázaná cesta – studium Školní preventista. 18. 11. 2022 – Společně k bezpečí – Řešení problémů ve třídě.)
- Modernizace výuky, využití interaktivních tabulí, učebnic, počítačové techniky.
- Zavedení digitální gramotnosti napříč vyučovacími předměty.

- Naslouchání potřeb a proseb žáků i rodičů.
- Práce s žáky s SVP.
- Využití asistentů pedagoga ve výuce.
- Další zlepšování materiálního vybavení a prostředí ve škole.
- Kvalitní informovanost a spolupráce rodičů a okolí – webové stránky, Edookit, třídní schůzky, konzultační hodiny, telefonní kontakty.
- Nadále připravovat žáky na školní soutěže a olympiády.
- Obnova pomůcek, učebnic, nábytku, vybavení školy a péče o budovy školy.
- Úkol ČSI - měření tělesné zdatnosti žáků na ZŠ.

6. Realizace školní preventivní strategie

- a) Specifická primární prevence – aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:
- všeobecnou prevenci, která je zaměřena na všechny žáky
  - selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování
  - indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů, v rodině, ve škole, nebo s vrstevníky

Aktivity, které na škole realizujeme:

- dlouhodobé preventivní programy
- třídnické hodiny zaměřené na konkrétní prevenci
- preventivní prožitkové a tematické programy vedené ŠMP
- preventivní programy vedené jiným pedagogem nebo přizvaným odborníkem

b) Nespecifická primární prevence

Nespecifická primární prevence rizikového chování, veškeré aktivity, které nemají přímou souvislost s konkrétním typem rizikového chování, ale napomáhají snižovat rizika podporou zdravého životního stylu a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy.

Školní preventivní strategie je realizována všemi pedagogy ve výuce. Efektivní výuku podporujeme exkurzemi, besedami, návštěvami kulturních a společenských akcí. Škola nabízí kroužky, doučování, školní družinové aktivity. V rámci vyučovacích předmětů jsou naplňována témata týkající se prevence rizikových projevů chování. Klíčové vyučovací oblasti jsou:

- Oblast zdravého životního stylu (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity).
- Oblast společenskovední (komunikace, sociální dovednosti a kompetence)
- Oblast přírodovědná (biologie člověka, biologické účinky drog, chemie)
- Oblast výchovy ke zdraví a občanské výchovy (postavení rodiny ve společnosti, vedení domácnosti, zdravý vývoj a příprava na život, formy komunikace)
- Oblast sociálně právní (právní aspekty, drog, práva dítěte, význam a cíle reklamy)
- Oblast sociální patologie (postoj ke společnosti ke zneužívání drog, kriminalita, delikventní chování, šikanování, rasismus)

Veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování, zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy. Které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

Na realizaci systému primární prevence se na naší škole podílejí všichni pedagogičtí pracovníci. Úkolem školního metodika prevence je jejich práci zaštit'ovat a koordinovat. V užším krizovém týmu je ředitel školy, výchovná poradkyně, preventistka a příslušná třídní učitelka.

7. Závěr

Tato koncepce na období 2022 – 27 představuje základní informace v tomto období. Vytváření a budování koncepce je týmová práce všech pedagogů a pracovníků. Současně je důležitá spolupráce se zřizovatelem. Pro kvalitní vzdělání a dobrou atmosféru školy je nutná dobrá spolupráce s rodiči.

8. Legislativa

Zákony

- **Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (od 1.9.2017 novela)**

- Vyhláška č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků

- Zákon č. 65/2017 Sb., zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Do výčtu návykových látek se doplňuje nikotin. Novela řeší problematiku nikotinových sáček, platí pro ně stejná omezení jako pro elektronické cigarety – zákaz prodeje mimo specializované prodejny, na akcích pro osoby mladších 18 let, osobám mladších 18 let. (účinnost od 23. 3. 2023)

- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

- Zákon č. 250/2016 zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
- Zákon č. 251/2016 Sb. zákon o některých přestupcích
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů
- Zákon 89/2012 Sb. Občanský zákoník
- Zákon č. 109/2002 Sb. o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

Vyhlášky

- **Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních ve znění pozdějších předpisů**
- Vyhláška 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Vyhláška 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených MŠMT, krajem, (...)
- Vyhláška 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky
- Vyhláška 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání na konzervatoři
- Vyhláška 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů
- Nařízení vlády 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků

Metodické doporučení a pokyny

- **Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28 se všemi přílohami**
  1. Návykové látky
  2. Rizikové chování v dopravě
  3. Poruchy příjmu potravy
novelizovaný text uvádí nové typy tohoto rizikového chování – psychogenní přejídání, ztráta zájmu o jídlo, obrácená anorexie, patologická fixace na konzumaci zdravé výživy, požívání nestrávitelných látek
  4. Alkohol u dětí školního věku
  5. Syndrom týraného dítěte – CAN
  6. Školní šikanování
  7. Kyberšikana
  8. Homofobie
  9. Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
  10. Vandalismus
  11. Záškoláctví
  12. Krádeže

13. Tabák
14. Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí
15. Netolismus
16. Sebepoškozování
17. Nová náboženská hnutí
18. Rizikové sexuální chování
19. Příslušnost k subkulturám
20. Domácí násilí
21. Hazardní hraní
22. Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních.
23. psychická krize/duševní onemocnění žáka – nová příloha (definice, projevy, varovné příznaky, jak postupovat, koho vyrozumět, na koho se obrátit)

■ **Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 21149/2016**

- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví, č.j. 10 194/2002-14
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/99-22
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11 691/2004-24
- Spolupráce předškolních zařízení škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané Č.j.: 25 884/2003-24
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č.j. 37 014/2005

Dokumenty užitečné pro praxi

- **Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách 2015 MŠMT**
- **Informace o postupu orgánu sociálně-právní ochrany dětí v případech záškoláctví 2015 MPSV**
- **Spolupráce škol a školských zařízení s policií ČR Cuták 2012**
- Průvodce profesemi, institucemi a službami věnujícími se péči o rodiny a děti 2015 Centrum pro rodinu VEGA
- Pomůcka pro ředitele škol při tvorbě školního řádu č.j: MŠMT-10862/2015
- Ředitel základní školy a vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami 2016 MŠMT
- Zvládání emočně náročných a rizikových situací MSK 2015
- Příručka pro školy, když se stane neštěstí, autorský kolektiv 2011
- Poznámky k možnostem právního řešení problematiky šikany ve školách 2016 MŠMT
- Navrhovaná opatření k oblasti šikany ve školním prostředí 2016 MŠMT
- Přehled institucí poskytujících metodickou pomoc a poradenství v oblasti šikany 2016 MŠMT

V Brodku u Konice dne 1. 9. 2022

Aktualizace 24. 4. 2023

Vypracovala metodička primární prevence Mgr. Tereza Malínková_____

Schválila ředitelka školy Mgr. Kateřina Dostálová_____